

Praznovanje v Mengšu

Nagovor na svečani akademiji

Zmaga Prošt

Spoštovane prijateljice in prijatelji, članice in člani naših skupin, cenjeni gostje! Obletnice so priložnost, da postanemo in se razgledamo okoli sebe in po sebi, da se poveseimo uspehov, da izrečemo zahvalo, da smo in da smo se naši.

Kronologijo dogajanja in vse pomembne mejnike, ki so nas zaznamovali v dveh desetletjih delovanja programa Skupine starih ljudi za samopomoč in petnajstih letih delovanja naše nevladne organizacije, boste našli v reviji Prepletanja, ki ste jo danes dobili v roke, v prispevku Sprehod skozi naš čas.

Naš čas je zgodba o začetku, o vztrajnosti, o trdni volji, o predanem prostovoljskem delu, ki smo ga zasnovali in vpeljali strokovni delavci na področju socialnega varstva. Je zgodba o majhnih premišljenih korakih, ki puščajo trajne sledi.

Naš čas je zgodba o uvajanju in izvajanju skupinskega dela s starejšimi ljudmi po metodi skupin za samopomoč, ki so od leta 1987 rasle kot gobe po dežju in prerasle v socialni program, v medgeneracijsko gibanje, v katerem zadnjih pet let aktivno sodeluje povprečno 6.000 ljudi. Ta trenutek se vsak teden v 486 skupinah srečuje 5.200 starejših ljudi s 770 voditelji-prostovoljci.

Naš čas je zgodba o oblikovanju novega, inovativnega socialnega programa, v katerem imajo osrednjo vlogo starejši ljudje. Gre za program, ki spodbuja aktivno vključevanje starejših v družbeno dogajanje in prispeva h kvaliteti življenja vseh sodelujočih na področju medčloveških odnosov.

Naš čas je zgodba o iskanju, usposabljanju, vodenju skupin, o strokovni podpori in spremljanju preko 1.300 prostovoljnih sodelavk in sodelavcev, voditeljev skupin, ki so bili in ste še naši zvesti sodelavci. V zadnjih petih letih strokovno vodena armada povprečno 750 prostovoljcev naše organizacije opravi letno preko 120.000 ur prostovoljnega dela, kar predstavlja obseg dela za najmanj 60 redno zaposlenih.

Naš čas je zgodba o nagovarjanju, spodbujanju ljudi starejših od 65 let, da vstopijo v nastajajoče skupine in se povežejo v prijateljske odnose z vrstniki in voditelji, predstavniki srednje generacije.

Naš čas je zgodba o spletnju raznolikih socialnih mrež med sodelujočimi: starejši ljudje med seboj znotraj svojih skupin; skupine v lokalnem okolju (vas, mesto, dom upokojenec...); člani skupin ste povezani v 18 medgeneracijskih društev po Sloveniji, ponekod so skupine s svojimi dopolnilnimi programi vpete v kulturni in družabni utrip dogajanja v lokalni skupnosti. Skupine so prek lokalnih medgeneracijskih društev in drugih izvajalcev programa (DU, CSD, Karitas) povezane v nacionalno mrežo; imamo gosto in zanesljivo mrežo strokovnih delavcev in sodelavcev, ki skrbijo za izvajanje dela v skladu s strokovnimi izhodišči in za povezanost, razvoj programa.

Naš čas je zgodba o medgeneracijskem sodelovanju, solidarnosti in sožitju. V našem gibanju živimo raznolike oblike sožitja med starejšo, srednjo in mlado generacijo, gojimo pa tudi sožitje različnih generacij starih ljudi med seboj. Izkustveno doživljamo raznolikost potreb in zmožnosti med posameznimi generacijami starejših, tako npr. preko 100 vitalnih mlajših upokojenk in upokojenec vodi srečanja skupin, nekaterim so v

20
LET

20. obletnica programa Skupine starih ljudi za samopomoč

15
LET

15. letnica organizacije

teh dveh desetletjih pošle moči in so vodenje prepustili mlajšim kolegom, sami pa ostali udeleženi v skupinskem dogajanju. Takšni prehodi kažejo na to, da so med člani skupine vzpostavljene tesne vezi, da v njih vladajo zaupanje, občutek varnosti, pripadnosti.

Naš čas je zgodba o ustvarjanju socialnega kapitala, za katerega so značilni kvalitetni odnosi med posamezniki in skupinami in napredovanje skupnosti. S svojim delovanjem prispevamo k oblikovanju skupnosti, postajamo aktivni člani, nismo le uporabniki storitev in programov.

Naš čas je zgodba o prepletanju vladnega in nevladnega na področju socialnega varstva, o dogovarjanju, o partnerstvu in sodelovanju pri delovanju v dobrobit starejših ljudi.

Naš čas je zgodba o ustanovitvi in delovanju sodobne nevladne humanitarne organizacije, ki dela v javno korist na področju socialnega varstva. Je zgodba o tem, kako smo bili pobudniki in začetniki prostovoljnega dela v skupinah strokovni delavci, kako se je razmerje v zadnjih letih spremenilo, saj je že polovica voditeljev iz vrst neprofesionalcev. Je zgodba o tem, da smo zasnovali strokovno službo, ki skrbi za podporo delovanja programa in organizacije. Je zgodba o tem, kako smo se iz enovitega društva preoblikovali v Zvezo društev.

Naš čas je zgodba o udejanjanju ciljev Nacionalnega programa socialnega varstva in Nacionalne strategije za kakovostno staranje. Zato imamo zagotovljeno sofinanciranje programa pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve in FIHU-Fundaciji invalidsko humanitarnih organizacij. Na lokalni ravni nas podpirajo občine, donatorji, sponzorji.

Naš čas je zgodba o gibanju k družbi za vse starosti, kjer preprosto živimo in neposredno ustvarjamo vse, kar je zapisano v mnogih domačih, evropskih in svetovnih političnih deklaracijah in strategijah. Že pred dvema desetletjema smo dojeli, da lahko skupaj storimo marsikaj, saj smo mi vsi sadovi našega skupnega dela.

Naš čas je zgodba o rušenju stereotipov o starosti in staranju. Za nas je staranje privilegij, čas, ki šele prihaja in ga bomo polno živeli, saj smo se nalezli vedrine, optimizma in radoživosti od starejših prijateljev in prijateljic.

Naš čas je zgodba o pripravi na lastno starost, usposabljanje za življenje v dolgoživi družbi. Nimamo travmatičnih doživetij ob upokojitvah, ne čutimo prehoda, ker smo vpeti v socialno mrežo med seboj tesno osebno povezanih ljudi, smo koristni, delamo, doživljamo osebno potrditev.

Naš čas je zgodba o neopaznem, nebolečem, dejavnem prehajanju iz srednje generacije v tretje obdobje našega življenja. Večina tistih, ki vztrajamo že več kot 15 let v programu in dejavnosti organizacije, pripadamo baby-boom generaciji, nekateri smo že ali pa bomo vsak čas vstopili v sedmo desetletje svojega življenja.

Naš čas je zgodba o srečanjih, ko smo drug Z drugim, drug OB drugem, drug ZA drugega, o srečanjih, kjer se počutimo sprejete, takšni kot smo, smo spoštovani, počutimo se varne, si zaupamo, delimo žalost in veselje, skrbi in vero v dobre razplete. Stari ljudje ste moji, ste naši prijatelji, učitelji, vzorniki, ste sogovorniki, sopotniki, sobesedniki. "Mi se poslušamo in slišimo", bi dejala ljuba kolegica dr. Gabi Čačinovič-Vogrničič.

Naš čas je zgodba o življenju nas vseh, ki smo se prostovoljno vpletli. Je zgodba o razumevanju, naklonjenosti, o vzajemnem dajanju in sprejemanju, v kateri se potrjuje Andričeva misel: "Vse kar storiš dobrega drugemu, se vrne k tebi samemu."

Naš čas je zgodba o komplementarnosti vlog v programu, kdo je prejemnik in kdo daje, kdo je uporabnik in kdo izvajalec? Danes vemo, da ste vi, starejši prijatelji in prijateljice, člani naših skupin, naši vodniki, da nam s svojimi kažete naše svetle poti v našo jesen življenja.

Naš čas je zgodba o tem, da gre vsak človek skozi svoje letne čase. Je zgodba o tem, kako blagodejna je bližina drugega, ko ni več vsak dan ne prijazen in ne lep, ko se korak upočasnjuje, misel uide v pozabo. Ko z drugimi deliš spoznanje, da je takšen čas še zmeraj tvoj čas in neskončna milost, ki ni vsakomur dana. Te besede sem odkrila v eseju starejšega gospoda pesnika Toneta Pavčka, ki pravi starost je lepa.

NAŠ ČAS JE TOREJ ZGODBA O SPOZNAVANJU, DA JE STAROST LEPA.

Naš čas je zgodba o nas, o dobrih ljudeh, o ljudeh odprtih rok, src in duha. Hvala vsem, ki ste še vedno ali pa ste bili pred časom vpeti v naš program, vsem, ki ste darovali del sebe, da smo tako bogato živeli različne zgodbe našega časa. Časa, ki nas je za vedno zaznamoval, vsakega posebej, naše najbližje, okolje, v katerem delujemo in živimo, in obogatil tudi slovensko socialo. Prijetno praznovanje in prijazna srečanja z ljudmi vseh starosti, vam želim tudi v prihodnje!

Priznanja

Na prireditvi so priznanja prejeli prostovoljci - voditelji skupin, ki že več kot petnajst let vodijo skupine starih ljudi za samopomoč. V obilici podatkov, ki smo jih zbirali pred prireditvijo, se nam je nekaj imen izmuznilo s seznama jubilarntov, za kar se iskreno opravičujemo: **Ivanki Drnovšček, Jelki Fužir, Janki Lotrič** in jim hkrati izrekamo zahvalo za prostovoljno delo v programu Skupine starih ljudi za samopomoč.

Mengeš 2007 - nekaj misli ob prireditvi

Branka Knific

Pa smo jo spravili pod streho - 20. obletnico programa Skupin starih ljudi za samopomoč, namreč.

Kako lepo je reči "pa smo uspešno opravili nalogo". Si mislim, da tako doživljamo mnogi, čeprav je res, da je bila teža naloge le na ključnih osebah v strokovni službi ter predvsem na urednici Prepletanj Emi Brelih, ki se je vključila sicer nekje v sredini načrtovanj, vendar takrat toliko bolj angažirano in suvereno.

Rezultat smo doživeli udeleženske in udeleženci praznovanja v Mengšu. Segrevanje atmosfere nam je postreglo s čudovitim in ravno prav toplim aprilskim dnevom, ki je omogočal prijeten in obenem aktiven odmor izven stavbe, kar je bilo glede na število udeležencev več kot dobrodošlo.

Pravzaprav nam je šlo vse na roke. Tako je tudi prav, saj vseh 6000 oseb, ki sodelujemo v programu že dvajset let, tedensko negujemo pozitivno energijo, zavestno skrbimo in negujemo lepe odnose ter ustvarjamo skupnost, ki je tudi drugim naklonjena in strpna.

Gre za pomemben prispevek h kakovosti življenja v skupnosti, saj smo udeleženci intimno vključeni v spoštljive medčloveške odnose, kar krepi naše socialne in ostale zmožnosti. Razumljivo je, da pozitivno naravnost, ki jo živimo člani skupin med seboj, prenašamo v odnose, ki jih ustvarjamo in negujemo v svojem okolju. Vse to se kot pozitivna naravnost odraža v skupnosti, ki ji pripadamo.

Naj se zahvalim strokovni službi Zveze društev za socialno gerontologijo Slovenije. Vem, da se kolegice soočajo z mnogimi nalogami, ki terjajo pravočasne in ustrezne odzive, zato je bil zalogaj, kot je praznovanje 20. obletnice po obsegu in zahtevnosti pomemben dodatek osnovnemu delu. Osnovno delo so naloge na področju negovanja in ohranjanja obstoječe mreže skupin starih ljudi za samopomoč, pa tudi aktivno sodelovanje pri razvoju novih mrež v posameznih okoljih - kar je več kot dovolj za tako majhen kolektiv.

Marija Kerin

Tudi članice in člani MD Svetilnik smo se udeležili velike prireditve ob 20-letnici delovanja skupin v Mengšu. Zelo veliko se nas je zbralo. Cela Slovenija v malem. Proslava

je bila enkratna, vsaka čast tistim, ki so jo pripravili. Bilo je potrebno opraviti zelo veliko dela, da je vse potekalo brez zapletov.

Vsi nastopajoči zaslužijo pohvalo, saj je bil program enkraten. Zelo prav nam je prišlo tudi okrepčilo med odmorom. V drugem delu, smo v govorih, podelitvi priznanj, pohvalah gostov spoznavali, kako veliki smo. Res, veliko je bilo narejenega v teh dvajsetih letih, hvala vsem in vsakemu posebej. In gremo naprej!

Antonija Eržen

Bila sem na prireditvi ob 20. obletnici. Bilo je zelo lepo. Sem članica MD Z roko v roki iz Kranja in prav na tem srečanju sem pravzaprav zvedela, kako velika družina smo in koliko dajemo drug drugemu. Srečna sem, da pripadam tej veliki družini.

Danica Matjanec

Dogajanje v Mengšu sem doživela slavnostno, vsega spoštovanja vredno. Resnično čestitam celotnemu timu in seveda strokovni službi zveze ter Zmagi za našo in njeno zgodbo. Vse sem doživljala pristno, naravno, sproščeno in razgibano. Ponosna sem bila, da sem del tega prijateljstva, tega prepletanja. Udeleženci proslave iz Maribora smo v nadaljevanju še preživeli čudoviti dan do večera, ustavili smo se v Nazarjih, potem pa smo po tako bogatem dnevu, po toliko lepih besedah, pesmih zvečer prišli v Maribor. Prenašam vam tudi čestitke ob izvedbi tega dogodka od vseh prisotnih voditeljic na našem avtobusu. Bilo nas je kar 46.

Ema Brelih

Ob vsaki prireditvi se ravno toliko, če ne še več kot na odru, dogaja za njim. Tudi v Mengšu je bilo zakulisje pestro, živo, živčno, sproščujoče. Začelo se je že veliko prej in sicer, ko je Blanka "prišla na dan" z idejo, da bi povabili New Swing Quartet. Malo smo zajeli sapo, ampak se je splačalo! Umetniki so, ob mladih pevcih skupine Pinocchio in CS-juniorjih iz Maribora ter skupini Korajža iz Štajerske, pripravili vrhunski program. Pomagali so nam tudi pri tehničnih zadevah. Scenarij prireditve je oblikoval prof. Milan Koželj in prepustil izvedbo mladim: povezovalcu Roku, recitatorkama Sanji in Martini. Vse je pomembno: cvetlični aranžma in šopki za nastopajoče, kabli, ki morajo biti dobro skriti, klopi v predverju, CD z videoposnetki, dobrodošlica, ... tega ne bi bilo brez velike ekipe sposobnih ljudi!

Zahvala

Lepi vtisi, topli stiski rok, veseli obrazi, prijetni medsebojni pogovori, ki smo jih doživljali na slavnostni prireditvi, ki je potekala 19. aprila 2007 v Mengšu, nas spremljajo še danes. Ti lepi trenutki nam dajejo moč in energijo za delo naprej, seveda pa naše praznovanje ne bi tako lepo uspelo, če ne bi prejeli velikodušnih prispevkov spodaj navedenih donatorjev in sponzorjev za kar se jim prisrčno zahvaljujemo: **Arctur d.o.o., Nova Gorica; Dravska tiskarna, Maribor; Emporio, Limbuš; Galerija 2, Vrhnika; Gostilna Kovač, Količevo; Hiša na travniku d.o.o., Domžale; Hit, d.d., Nova Gorica; Hrovat Jože, s.p., Krajno Brdo, Lukovica; Kosec Branko, s.p., Kamnik; Mercator, Domžale; Mercator, Ljubljana; Mercator, Maribor; Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve; MP Burja d.o.o., Lukovica; New Swing Quartet; NLB, Banka Domžale; Občina Domžale; Občina Mengeš; Občina Trzin; Pekarna Kancilja, Domžale; Plastenka, d.o.o., Radomlje; Prašnikar Anton, s.p. Radomlje; Prevoznništvo Hrovat, Lukovica; Slaščičarna Lenček, Domžale; Straco, Stranice; Vokalna skupina Pinocchio; Vihra, Marija Merljak s.p., Ljubljana.**

Zahvaljujemo se tudi vsem navedenim, ki so nam svoje storitve zagotovili s popustom: **Anda, Slovenske Konjice; Benton, Mengeš; Carmina Slovenica, Maribor; Don Sergio, Domžale; Pekarna Agro Styria, Pesnica; Špas teater, Mengeš.**

Seveda pa ne smemo pozabiti tudi prizadevnega dela prostovoljk in prostovoljcev, ki so na kakršen koli način prispevali, da je prireditev uspela.

